

NASJONAL BETYDNING AV SJØMATNÆRINGEN - DATA FOR 2018

Roger Richardsen, Magnus Stoud Myhre, SINTEF Ocean

Inger Lise Tyholt, SINTEF Community

Hovedresultater

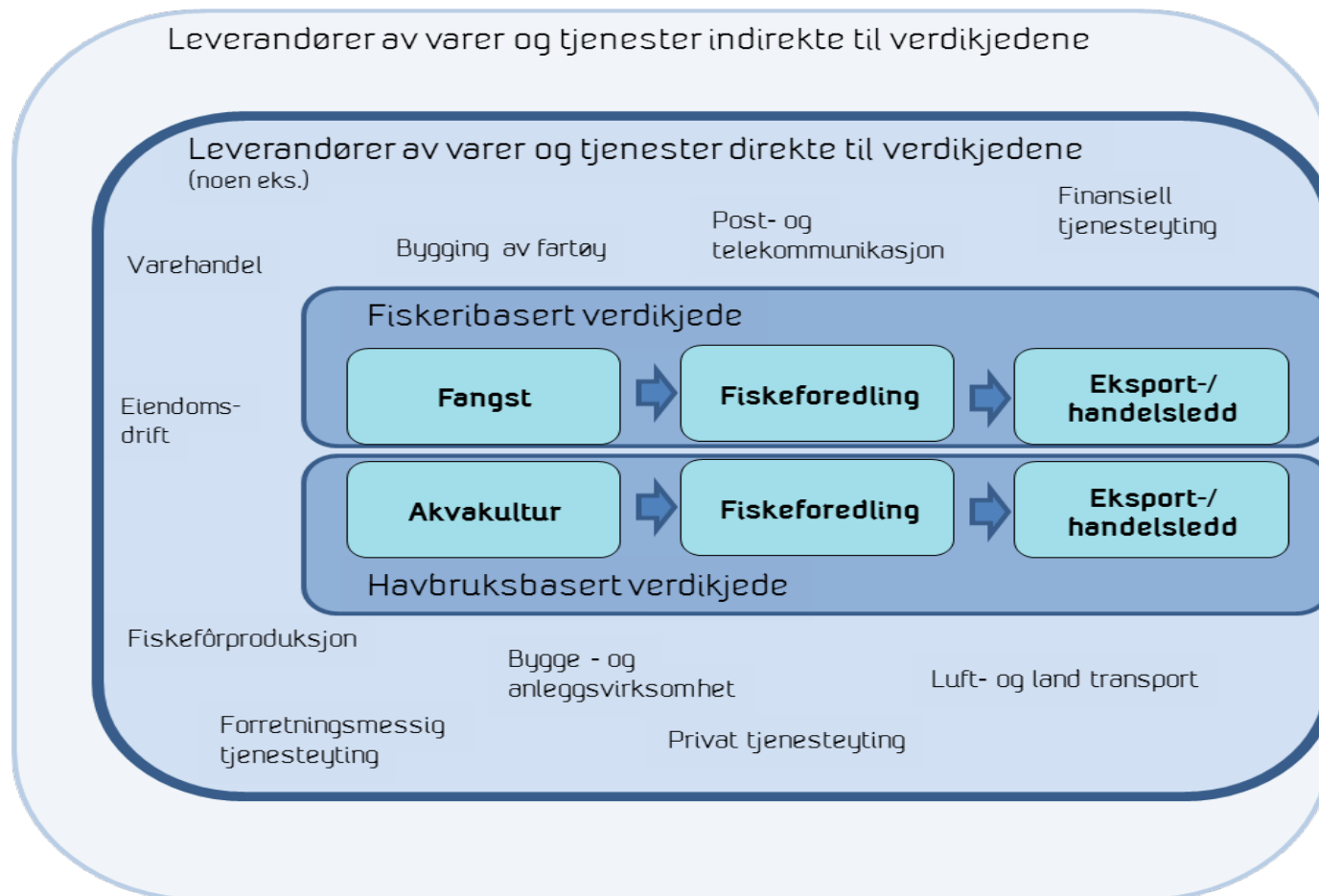

En samlet sjømatnæring opplever fortsatt vekst i verdiskaping og sysselsetting.

- Den samlede verdiskapingen i sjømatnæringen passerte for første gang 100 Mrd.
- Av dette bidro leverandører til sjømatnæringen med 40 Mrd.
- 29.000 årsverk utføres direkte i næringen, mens 37.000 skapes som ringvirkninger.
- Ringvirkningseffektene av norsk sjømatnæring har mer enn fordoblet seg de siste 10 årene.
- Sjømatnæringens bidrag til BNP økte markert fra 2012-2016. Fra og med 2016 har andelen ligget stabilt rundt 4 %.

Norsk sjømatnæring – to verdikjeder

Norsk sjømatnæring er i denne analysen definert som den havbruksbaserte- og den fiskeribaserte verdikjeden, samt alle direkte og indirekte leverandører av varer og tjenester til de ulike delene av disse verdikjedene.

Verdiskaping

Verdiskaping er den verdien en sitter igjen med etter å ha trukket i fra kostnader knyttet til forbruk av varer og tjenester i produksjonsprosessen.

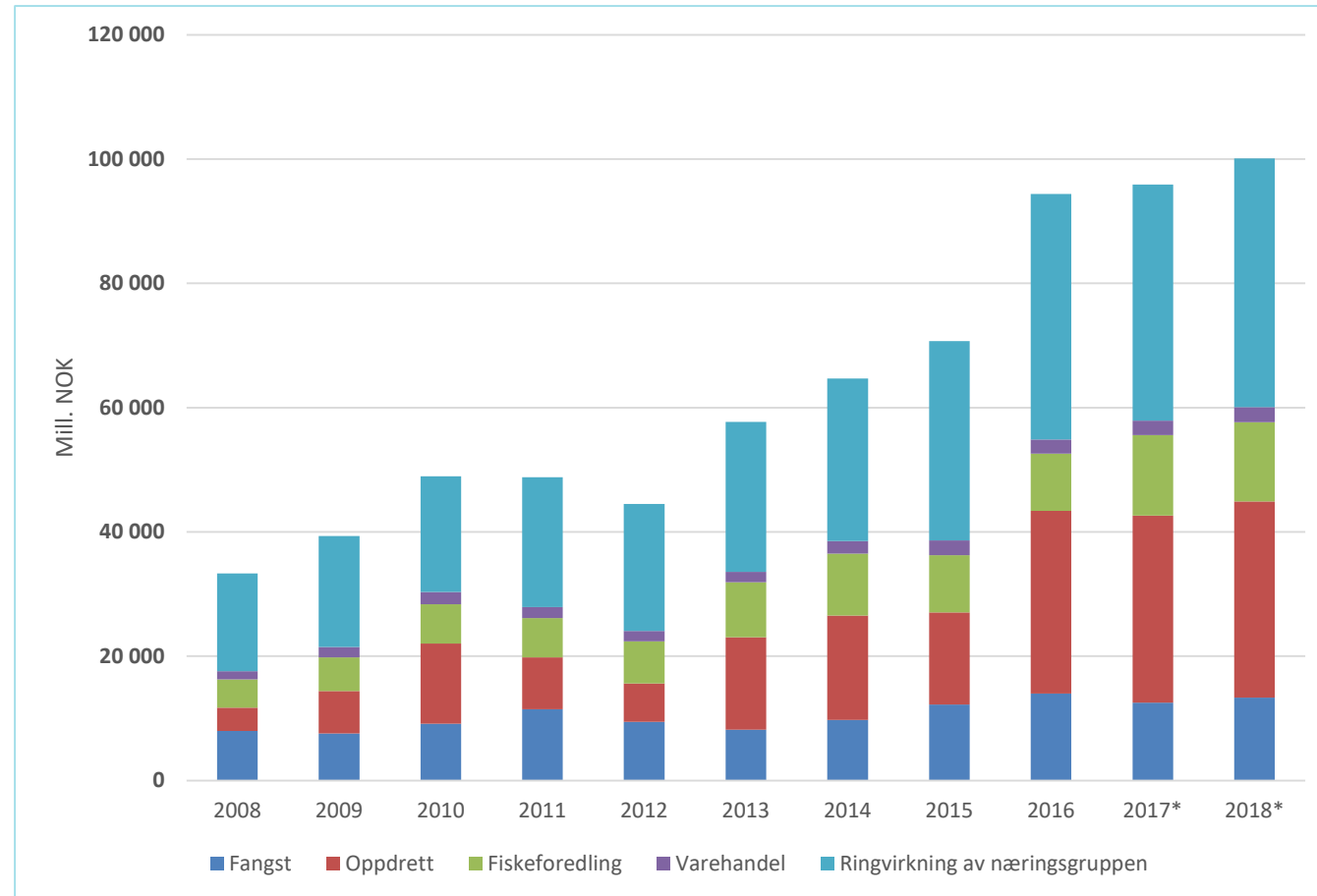
Verdiskaping måler merverdi.

Merverdi fordeler seg typisk til arbeidstakere, kapitaleiere og staten.

Verdiskaping må ikke sammenblandes med begreper som omsetning, produksjonsverdi eller eksportverdi.

Verdiskaping (bidrag til BNP)

- Den norske sjømatnæringen har nå hatt en sammenhengende vekst i verdiskapingen fra 2013 - hele **100 milliarder kroner** i 2018.
- God etterspørsel i markedene og svak norsk valuta mot de mest sentrale internasjonale handelsvalutaene har bidratt i vesentlig grad de siste årene.

Syssetting

Direkte syssetting; 29.000 årsverk

Indir.-/ringvirkninger; 37.000 årsverk

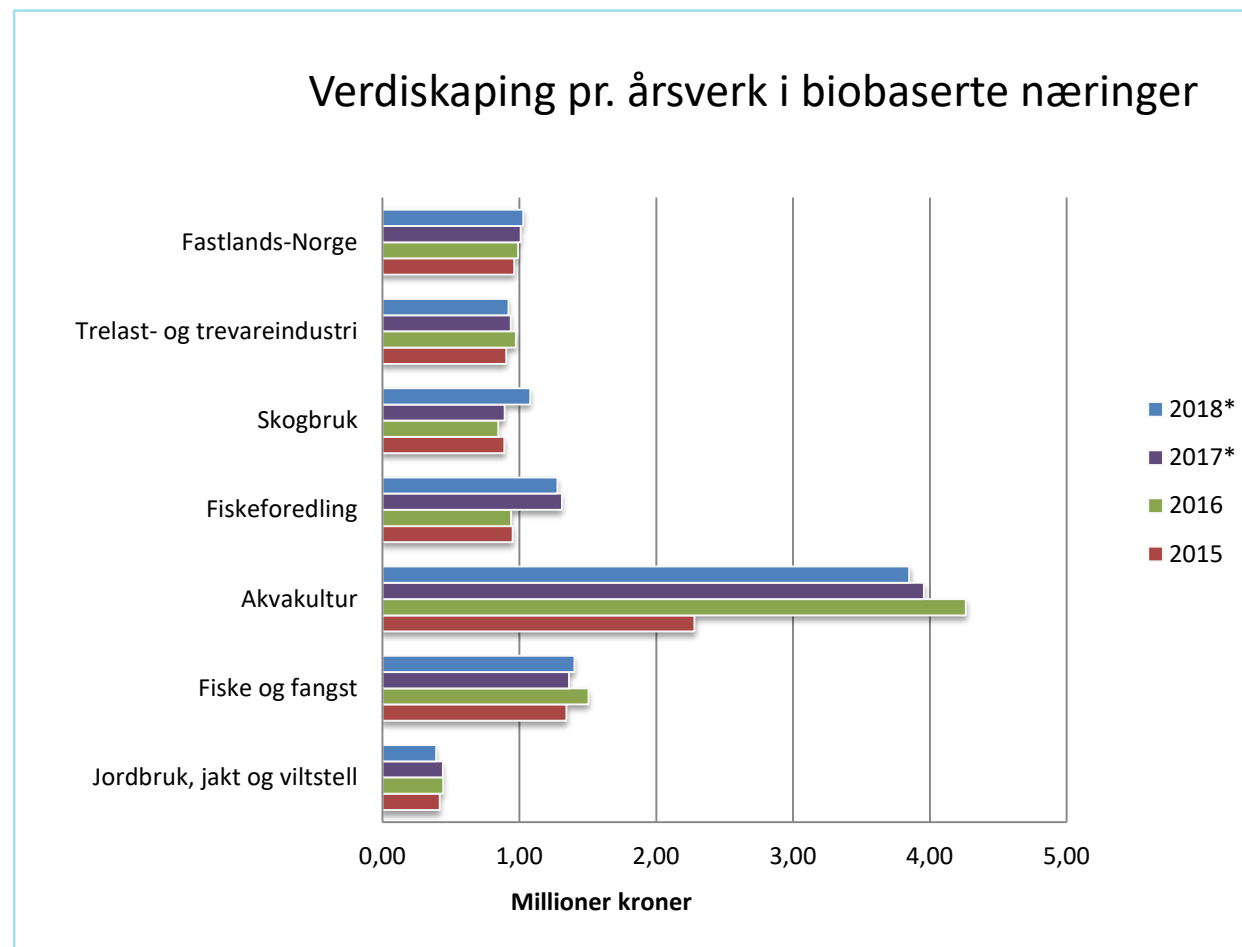
For hvert årsverk i kjerneleddene
skapes det 1.3 årsverk i tillegg.

- 10-11.000 fiskere (9.500 årsverk)
- 8.200 årsverk primærleddene i havbruk
- 10.000 sysselsatte innen foredling
- 1.300 årsverk innen grossist-/eksport

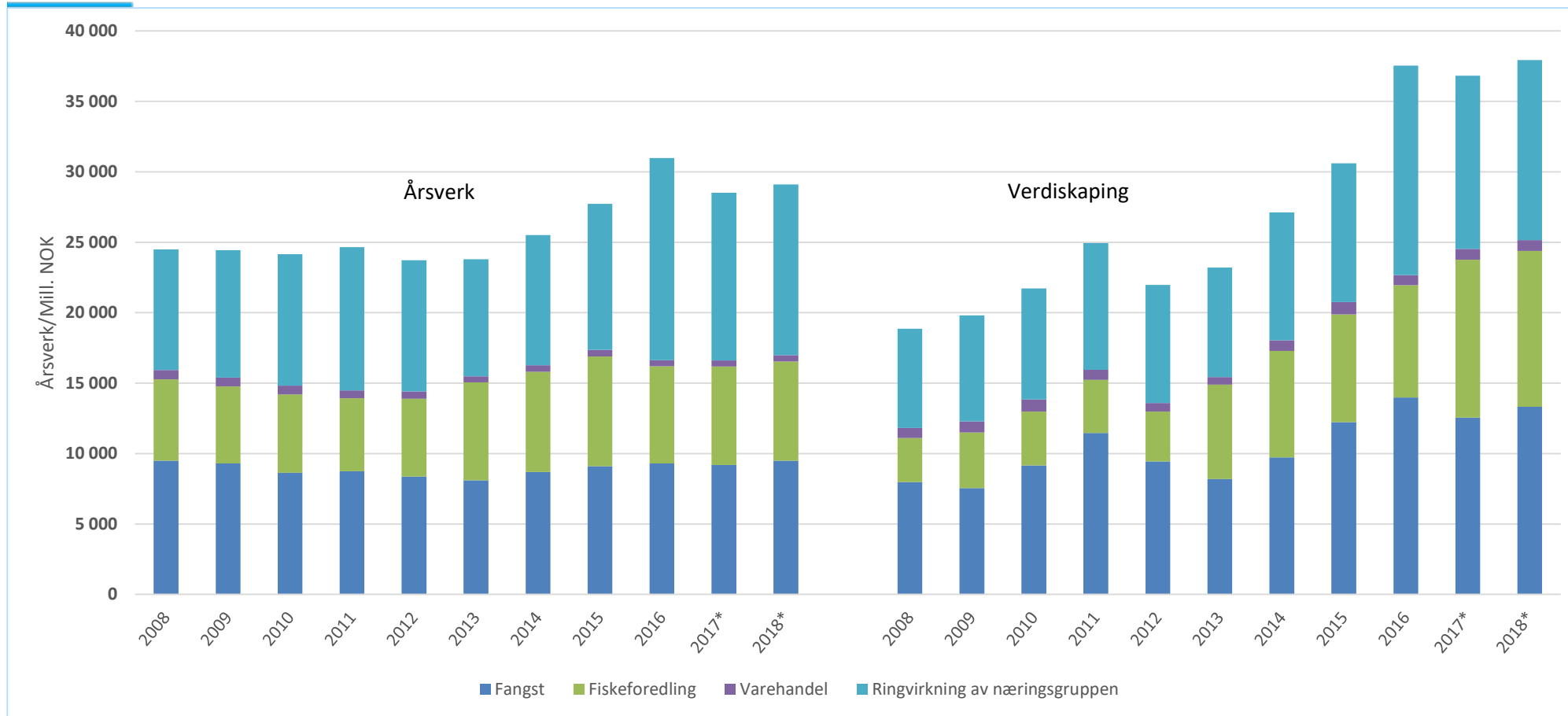

Verdiskaping pr årsverk

- Verdiskaping per årsverk viser hvor mye en næring får ut av innsatsfaktoren arbeidskraft:
- Fiske og fangst har en verdiskaping pr. årsverk på 1,4 Mill. NOK i 2018
- Havbruksnæringen hadde også i 2018 landets fjerde største verdiskaping per årsverk, rett under 4 mill. kr. - etter petroleumsaktivitet, omsetn./drift fast eiendom og produksjon av elektrisitet, varme/gass.
- Gjennomsnittet for Fastlands-Norge i 2018 var på vel 1 Mill. NOK

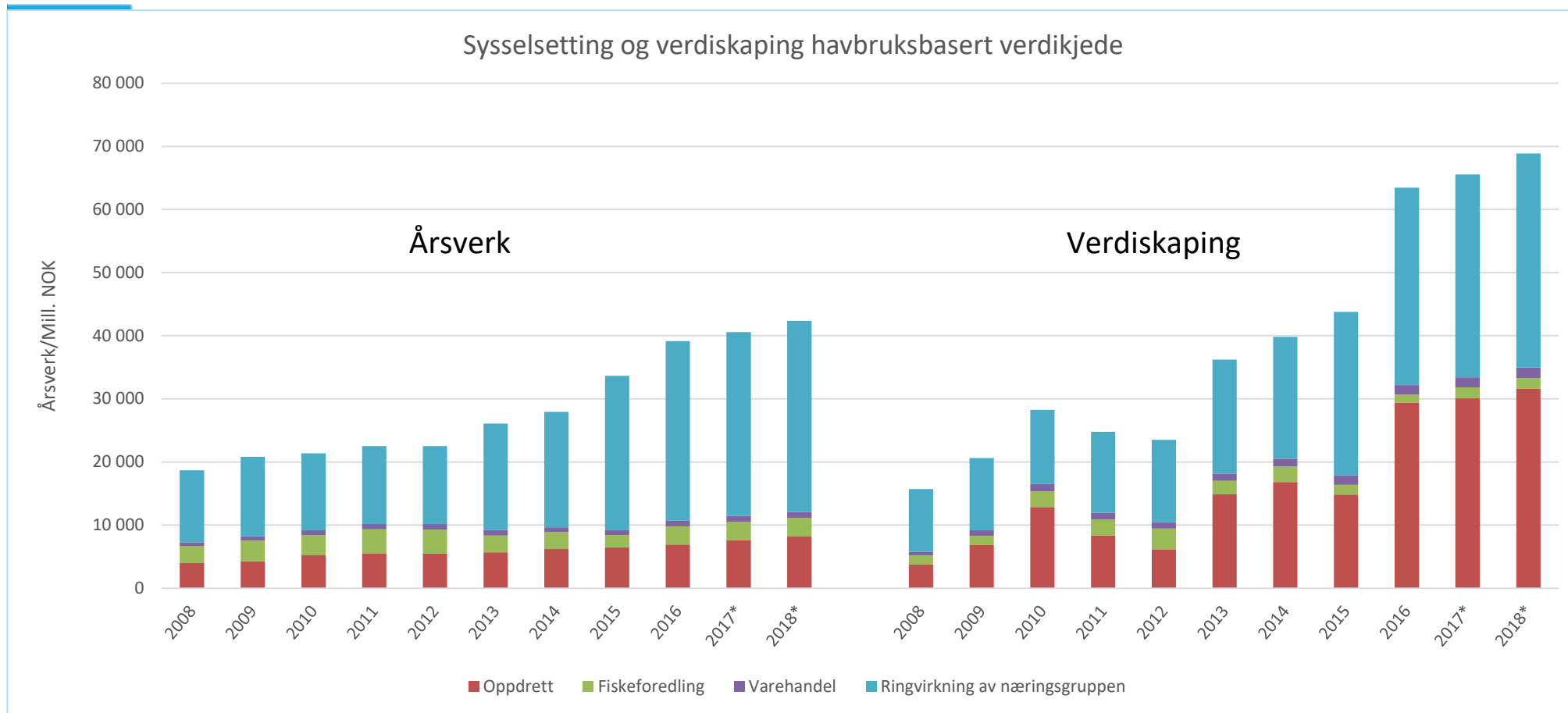

Fiskeribasert verdikjede

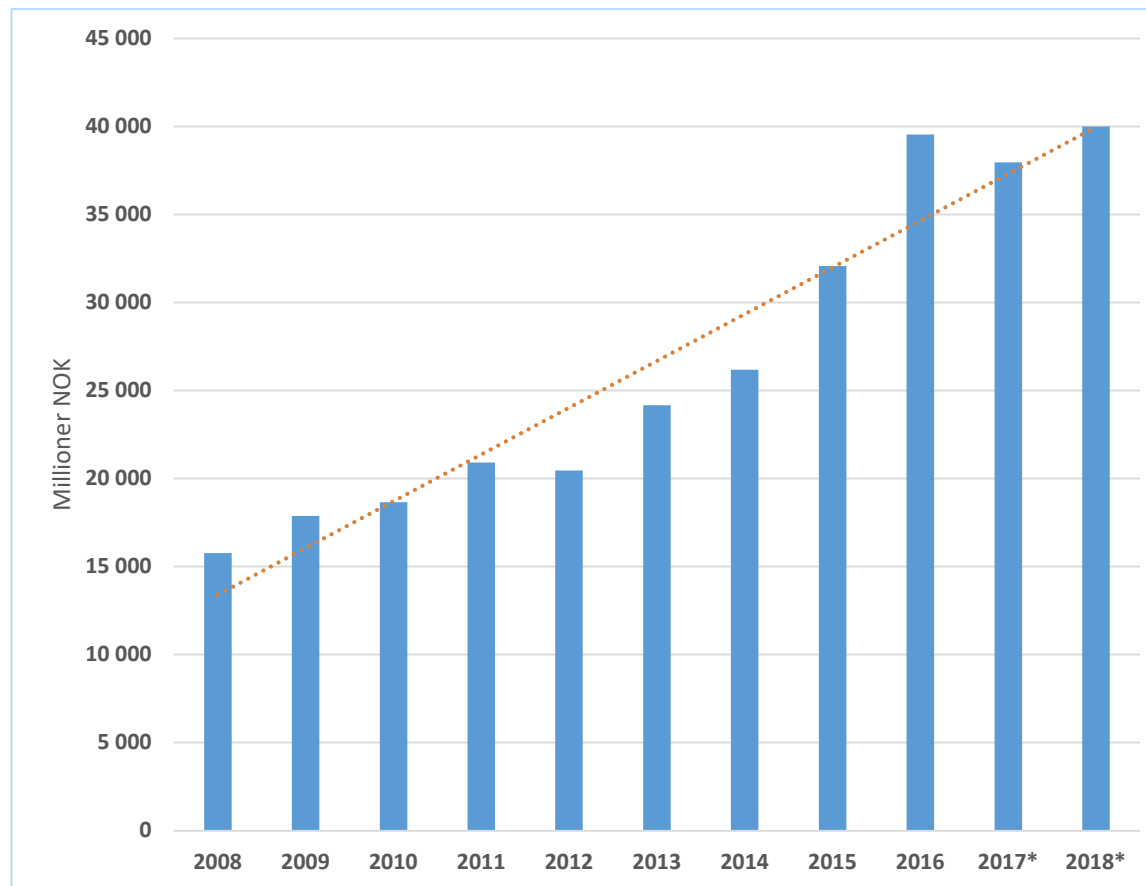
Havbruksbasert verdikjede

Ringvirkninger –samlet sjømatnæring

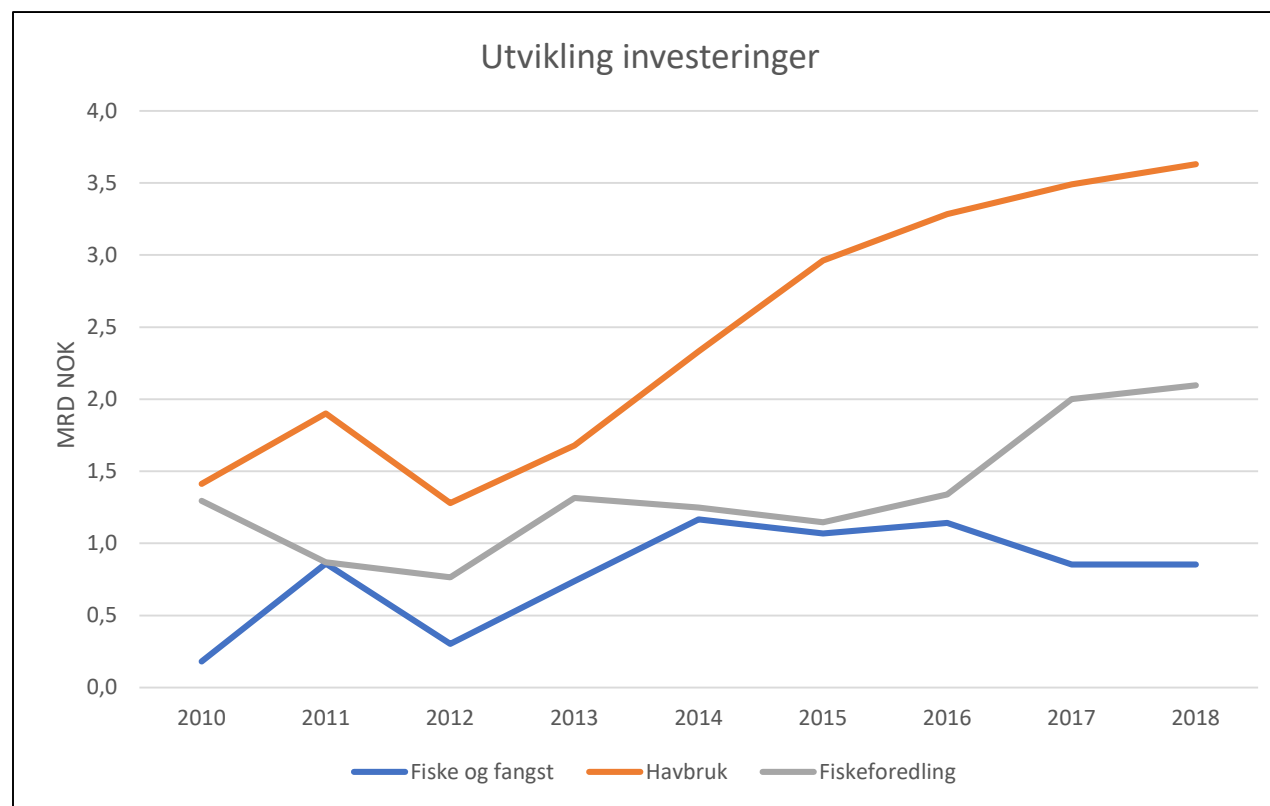
Ringvirkningene har mer enn fordoblet seg de siste 10 år
I 2018 bidro sjømatnæringen med etterspørsel av varer og tjenester som genererte verdiskaping i tilknyttet næringsliv tilsvarende nesten 40 milliarder kroner.

Trenden de siste tre årene er en utflating av veksten – vesentlig pga. manglende volumvekst i næringen.

Investeringer i sjømatnæringen

Samlet beregnede investeringer i Norge fra fiske og fangst, fiskeindustri og havbrukssektoren var på nesten 6.6 mrd. kroner i 2018.

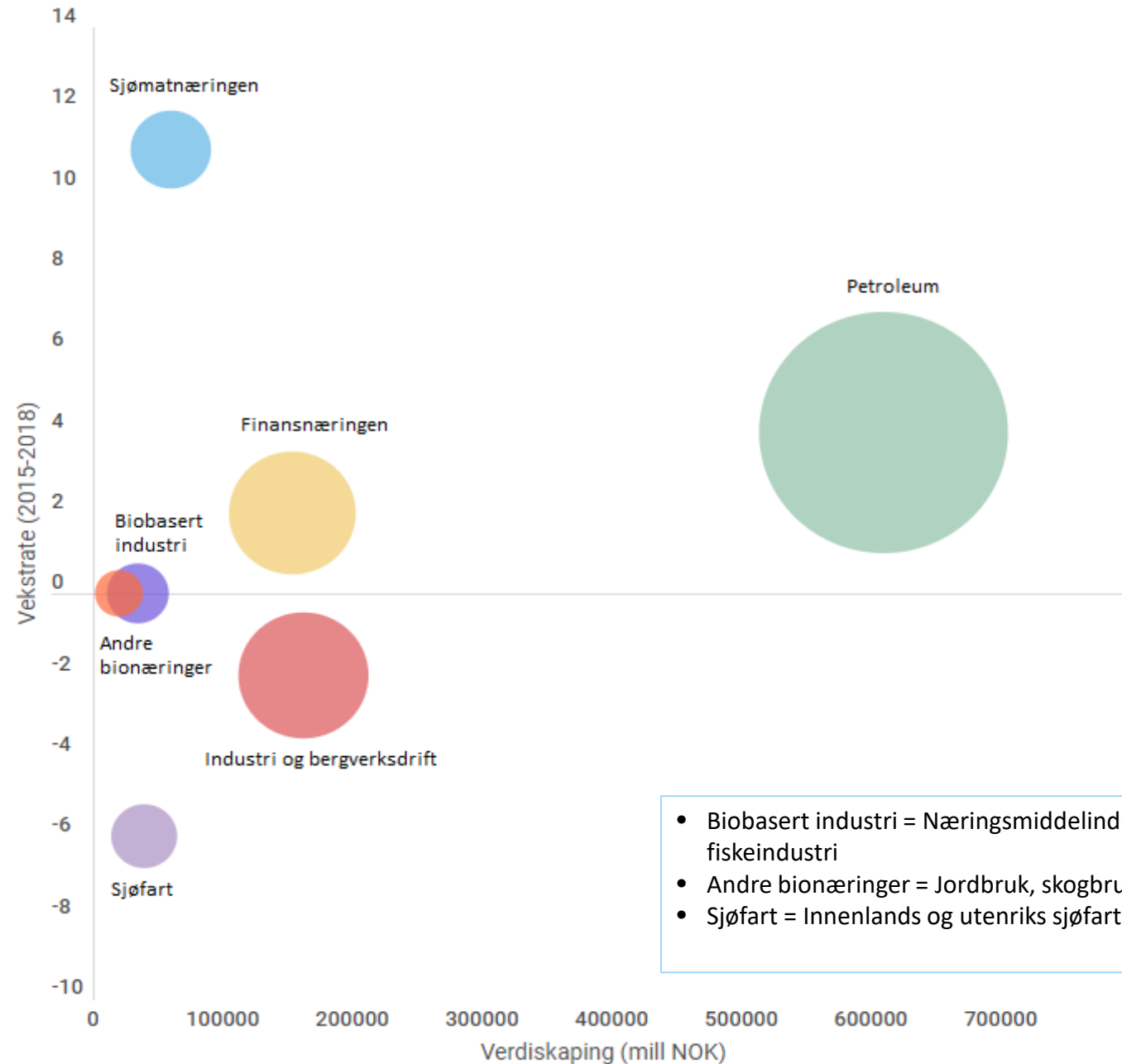
Sjømatnæringens skattemessige bidrag

- Sjømatnæringen og dens leverandører bidrar i tillegg til verdiskaping og sysselsetting med skatteinntekter til norsk økonomi.
- I beregningene er kun **arbeidsgiveravgift, person- og selskapsskatt** fra primærleddene inkludert, samt tilsvarende beskatning fra de tilhørende underleverandørene.
- Sjømatnæringen og dens leverandører bidro med et skattebidrag på om lag 18,7 milliarder kroner i 2018, fordelt på 14,1 milliarder fra selskapsskatt og 4,5 milliarder fra personskatt. Dette er temmelig likt bidraget beregnet i 2017.

	Fiske og fangst		Havbruk	
	Kjerneaktivitet	Underleverandør	Kjerneaktivitet	Underleverandør
Personskatt	710	440	1 110	2 310
Selskapsskatt	1 110	520	6 810	5 650
Samlet skattebidrag	1 820	960	7 920	7 960

Størrelse vs. veksttakt

- Petroleumsektoren dominerer verdiskapings - bidraget til BNP
- Finansnæringen og Industri – og bergverk er også betydelige bidragsytere til BNP
- Sjømatnæringen er største biobaserte næring - 60 Mrd. NOK i verdiskapingsbidrag.
- Sjømatnæringen har størst vekstrate (2015 – 2018) av alle næringer ; 11,7 % per år.
- Petroleum som nest best, har vekstrate på 4,3 %.
- Andre biobaserte næringer har null vekst de siste fire årene, mens sjøfartsnæringen har negativ utvikling med – 6,4 % per år.

Teknologi for et bedre samfunn